



MONUMENTUL – TRADIȚIE ȘI VIITOR

Ediția a XVIII-a din 6-9 octombrie 2016 - Iași

TRADITIONS AND FUTURE, A MONUMENT, THE INTERNATIONAL SYMPOSIUM

XVIII edition from 6 to 9 October 2016 - Iași

Radu MOȚOC

Abstract: MONUMENT symposium existed for 18 years in Iasi and is coordinated with professionalism by dr. Aurica Ichim, who also is the head of the Union Museum in Iasi. It is sponsored by cultural institutions in the country, Moldova and Ukraine: the Ministry of Culture of Romania, the Moldova National Museum Complex in Iasi - Union Museum, Metropolitan of Moldova and Bucovina, the National Union of Restorers of Historic Monuments, Academy of Sciences of Moldova, Romanian Cultural Centre „Eudoxiu Hurmuzachi” from Chernivtsi.

Keywords: MONUMENT Symposium, Iasi, Republic of Moldova, Ukraine, sections, communications

Simpozionul **MONUMENTUL** din Iași are o vechime de 18 ani, cu o continuitate neîntreruptă. Patronată de instituții culturale din țară, Republica Moldova și Ucraina, printre care menționăm:

- Ministerul Culturii din România
- Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași – Muzeul Unirii
- Mitropolia Moldovei și Bucovinei
- Uniunea Națională a Restauratorilor de Monumente Istorice
- Academia de Științe a Moldovei
- Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi” Cernăuți.

Deschiderea oficială a lucrărilor Simpozionului a avut loc în sala *Baptisteriu* a Muzeului Mitropolitan din Iași, cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei. Nu au lipsit mesajele de salut din partea organizatorilor principali și diplome de merit pentru activitatea depusă, care au fost acordate unor personalități cu merite deosebite.



Cele două volume „Monumentul XVII”, care cuprind 40 de comunicări susținute la simpozionul în anul 2015, au fost prezentate de distinsul genealogist Mihai Dim. Sturdza.

Conform unui bun obicei, a urmat **prezentarea unor cărți de specialitate:**

- Oana Marinache, „Familia Bibescu-Basarab Brâncoveanu: între Paris și București”
- Ruxandra Beldiman, „Domeniul lui Ion Ghica de la Ghergani”.
- Maria Șlapac (academician din Rep. Moldova) - „Cetăți bastionare din Moldova (sfârșitul sec. XVII-mijlocul sec. XIX)”.
- O atenție deosebită a fost acordată de către organizatori unui studiu prosopografic, care a constituit și tema unei teze de doctorat a tânărului istoric Mihai-Bogdan



Atanasiu din Iași. Lucrarea intitulată „Din lumea cronicarului Ion Neculce” face parte din colecția *Historica*. Coordonatorul tezei de doctorat și *părintele spiritual*, cum este denumit de autor în prefață, este distinsul genealogist, Ștefan S. Gorovei. Acest lexicon prosopografic tratează 104 familii boierești din Moldova, la care autorul a adăugat și tabele genealogice a 32 de familii.

Au fost vernisate mai multe **expoziții** precum:

- „Monumente și eroi. Memoria Marelui Război”. Prezentat de dr. Florentina Udrea
- „Memoria Monumentelor: strada Ștefan cel Mare”. Curatori: dr. Aurica Ichim, dr. Sorin Iftimi.
- „Restauratori români: arhitectul Ștefan Balș (1902-1994)”. Curatori: arhitect Anca Filip și arhitect Iosef Kovacs.
- „Restaurarea monumentelor istorice: realizări actuale și premise pentru viitor”. Prezentat de dr. Daniel Sabău.

Au fost susținute în plen un număr de 7 comunicări, din care semnalăm:

- Dan Dumitru Iacob, *Informații despre monumentele din orașul Iași și din împrejurimile acestuia pe o hartă austriacă inedită din 1855.*
- Călin Hoinărescu, *Mănăstirea Măxineni jud. Brăila. Tehnici și tehnologii de restaurare.* Mănăstirea a fost ridicată de Matei Basarab în anul 1636.
- Paolo Tomasella (Italia), *Victor Asquini (1892-1969), un arhitect italian la București.*
- Ovidiu Boldura, *Extragerea picturilor murale*

Următoarele comunicările au fost susținute pe mai multe secțiuni, în prima zi la Muzeul Mitropolitan și a doua zi la Muzeul Unirii, fiind moderate de personalități de specialitate precum: Alexandra Chiliman Juvara, Ion Oprea, Aurica Ichim, Ioan Aurel Botez, Sorin Iftimi, Iosef Kovacs, Ruxandra Nemțeanu, Liliana Condricova, Marius Chelcu, Manole Brihuneț, Daniela Mihai:

I. Secțiunea Tehnici și tehnologii de restaurare

- Mihai Bradu, Alexandra Chiliman Juvara, *Biserica din satul Mălăiești, comuna Vutcani, jud. Vaslui.*
- Cozmin Bratu, *Consolidarea Turnului Lăpușneanu al Bisericii Sf. Dumitru din Suceava – turn înclinat și rotit.*

Referitor la Biserica din localitatea **Aroneanu**, în apropiere de Iași, pe care organizatorii au inclus-o în programul de vizitate, au fost prezentate trei comunicări deosebit de interesante. Biserica a fost ctitoria lui Alexandru Lăpușneanu și refăcută de către Aron Vodă în anul 1594:

- Stela Chepteă, Bobi Apăvăloaie, *Biserica Sf. Nicolae Aroneanu: ultimele cercetări arheologice.*
- Gheorghe Baean, *Biserica Aroneanu Iași.*
- Lucian Soveja, Sebastian Todică, *Restaurarea structurală a Bisericii Sf. Nicolae-Aroneanu din Iași.* Această comunicare a prezentat soluția de restaurare structurală a bisericii prin metoda izolării seismice a bazei, utilizând izolatori seismici sferici cu coeficient de frecare limitat.

II. Secțiunea Viața monumentelor laice – istorie, arhitectură

- Acad. Mariana Șlapac, *Noi considerații privind cea mai enigmatică placă comemorativă de la Cetatea Albă.*
- Aurelia Trifan, *Conacul Manuc Bei de la Hâncești* (Rep. Moldova)



- Narcis Dorin Ion, *Reședințele familiei Rosetti din Moldova.*
- Laurențiu Chiriac, *Conacul Rosetti-Solescu din Solești, jud. Vaslui.*
- Cristian Căldăraru, *Proiecte edilitare în orașul Galați (1834-1901)*
- Marius Mitrof, *Căminul studenților covurluieni din Iași.*
- Leonid Dumitrașcu, *Arhitectura Basarabiei în perioada interbelică.*
- Liliana Condraticova, *Feroneria artistică a clădirii fostei Judecătorii de district din Chișinău.*
- Radu Moțoc, *Maria Cantacuzino (1817-1898)*

III. Secțiunea Viața monumentelor religioase – istorie, arhitectură.

- Mihai Mârza, *Documentele Mitropoliei Moldovei și Sucevei. Istoria fascinantă a unei arhive risipite și o încercare de reconstituire virtuală a acesteia*
- Ștefan S. Gorovei, *Ansambluri pierdute: necropolele familiare ale Moldovei medievale.*
- Vitalie Iașiuc, *Arhitectura de cult în orașul Soroca.*
- Sorin Iftimi, *Biserica Bărboi din Iași – un monument reevaluat.*
- Pr. Manole Brihuneț (Chișinău), *Despre unele biserici cu plan triconc din Basarabia de la începutul secolului al XIX-lea.*

IV. Secțiunea Arhitectul Ștefan Balș (1902-1994)

- Anca Filip, *Arh. Ștefan Balș – o viață dedicată monumentelor istorice.*
- Oana Marinache, *Eliza Brătianu și arhitectii Balș: o colaborare necunoscută.*
- Liviu Brătuleanu, *Ștefan Balș – restauratorul Mănăstirii Neamț.*
- Aurica Ichim, *Implicarea arhitectului Ștefan Balș în restaurarea Palatului A. I. Cuza din Iași.*
- Sidonia Teodorescu, Ion I. Berindei, *un nume uitat al arhitecturii românești.*

Programul simpozionului *Monumentul* a inclus și participarea la un spectacol de excepție la Opera Națională Română din Iași, regizat de Andrei Șerban: **Les Indes galantes**, de Jean-Philippe Rameau.

Conform unei vechi tradiții, simpozionul a inclus și o vizită de studiu, de data asta la obiective restaurate și în prezent funcționale, precum: Conacul Polizu (Maxut) și Conacul Miclescu din Călinești.

Acest simpozion **MONUMENTUL**, considerat de specialiști ca fiind cel mai complex și cu o tradiție neîntreruptă de 18 ani, a fost coordonat cu mult profesionalism dar și cu mult suflet de către doamna dr. Aurica Ichim, care conduce și Muzeul Unirii din Iași.

Considerăm o datorie de onoare să mulțumim întregului colectiv, care a organizat acest simpozion și sponsorilor care au oferit condiții excelente de desfășurarea a simpozionului ieșean.

Radu Moțoc

17 octombrie 2016